

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2013r

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Katarzyna Kisiel
Protokolant:	aplikant radcowski Olimpia Kudła

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2013 w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa (...)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B.

przeciwko (...) z siedzibą w L.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...)z siedzibą w L.na rzecz strony powodowej (...)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B.kwotę 89.927,76zł (osiemdziesiąt dziewięć tysięcy dziewięćset dwadzieścia siedem złotych siedemdziesiąt sześć groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 września 2012 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej (...)z siedzibą w L.na rzecz strony powodowej (...)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B.kwotę 8.769 zł (osiem tysięcy siedemset sześćdziesiąt dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Pozwem, który wpłynął do sądu dnia 17 września 2012 roku strona powodowa (...)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B.domagała się zasądzenia od pozwanego (...)z siedzibą w L.kwoty 89. 927,76 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 września 2012 roku do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, w tym kwoty 3 617 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty od pełnomocnictwa (k. 2-4).

W uzasadnieniu żądania pozwu wskazano, że strona powodowa dochodzi od pozwanej, jako dłużnika solidarnego, zapłaty ww. kwoty za realizację umowy zawartej z generalnym wykonawcą (...) spółką akcyjnąo wykonanie robót budowlano - montażowych na kompleksowe wykonanie robót instalacji sanitarnej, wentylacyjnej wraz z towarzyszącymi robotami zewnętrznymi przyłączy wodno – kanalizacyjnych na budynku mieszkalnym wielorodzinnym (...)z usługami na parterze z garażami podziemnymi na inwestycji zlokalizowanej u zbiegu ulic (...)w L..

Podniesiono także, iż (...) spółka akcyjna, jako generalny wykonawca, na podstawie umowy nr (...)z dnia 26 października 2010 roku o wykonanie robót budowlanych realizował na rzecz inwestora (...)budowę budynku mieszkalnego wielorodzinnego (...)z częścią biurową, usługami na parterze, i garażami podziemnymi wraz z infrastrukturą u zbiegu ulic (...)w L..

Wskazano nadto, że za wykonanie przedmiotowych robót strona powodowa wystawiła generalnemu wykonawcy spółce (...) fakturę VAT nr (...) na kwotę 89 927,76 złotych. Ww. faktura nie została przez generalnego wykonawcę uregulowana. W związku z tym na podstawie art. 647¹ § 5 kodeksu cywilnego strona powodowa wystąpiła o zapłatę należności do inwestora – pozwanej.

Sąd Okręgowy w dniu 24 września 2012 roku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (k. 30).

Pozwana (...) w L.w dniu 11 października 2012 roku złożyła sprzeciw od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym wniosła o oddalenie powództwa w całości bądź w części zaspokojonej z masy upadłości (...) spółki akcyjnej oraz o zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k. 35-38).

W uzasadnieniu pozwana podniosła, iż strona powodowa może zostać zaspokojona podwójnie, mianowicie w wyniku niniejszego postępowania oraz w skutek otrzymania środków z masy upadłości spółki (...).

Wskazano również iż, postanowieniem z dnia 17 maja 2012 r. wydanym przez Sąd Rejonowy (...) została ogłoszona upadłość z możliwością układu generalnego wykonawcy (...) spółki akcyjnej. W związku z czym wierzytelność strony powodowej podlegała zgłoszeniu w postępowaniu upadłościowym. Pozwana dokonała przedmiotowego zgłoszenia wraz z oświadczeniem o potrąceniu wzajemnych wierzytelności. Zgłoszenia wierzytelności dokonała również strona powodowa. Na tej podstawie pozwana podniosła, iż strona powodowa dochodzi tej samej kwoty w dwóch odrębnych postępowaniach.

Na mocy postanowienia z dnia 21 stycznia 2013 roku Sąd skierował strony do mediacji (k. 74). Zgodnie z protokołem z mediacji z dnia 15 kwietnia 2013 roku nie doszło do zawarcia ugody pomiędzy stronami (k. 106).

Na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy, Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Generalny wykonawca (...) spółka akcyjna na podstawie umowy nr (...) z dnia 26 października 2010 roku o wykonanie robót budowlanych realizował na rzecz inwestora (...) budowę budynku mieszkalnego wielorodzinnego (...) z częścią biurową, usługami na parterze, i garażami podziemnymi wraz z infrastrukturą u zbiegu ulic (...) w L.. Strona powodowa Przedsiębiorstwo (...) zawarła w dniu 30 marca 2011 roku z (...) spółką akcyjną z siedzibą w B. umowę nr (...) o wykonanie robót budowlano - montażowych na kompleksowe wykonanie robót instalacji sanitarnej, wentylacyjnej wraz z towarzyszącymi robotami zewnętrznymi przyłączy wodno – kanalizacyjnych na budynku mieszkalnym wielorodzinnym (...) z usługami na parterze z garażami podziemnymi na inwestycji zlokalizowanej u zbiegu ulic (...) w L.. (dowód: umowa nr (...) o wykonanie robót montażowo – budowlanych, k. 12-16).

Na podstawie powyższej umowy strona powodowa stała się podwykonawcą generalnego wykonawcy spółki (...).

O wyrażeniu zgody przez pozwanego (jako inwestora) na wykonywanie przez stronę powodową robót sanitarnych wewnętrznych i zewnętrznych świadczy wpis prezesa zarządu spółki (...) z dnia 15 marca 2011 roku w dzienniku budowy nr (...) wydanym przez (...) w L. (dowód: dziennik budowy nr (...) z dnia 29 października 2010 roku, k. 18-19).

Na podstawie protokołu odbioru robót z dnia 29 lutego 2012 roku generalny wykonawca (...) odebrał od (podwykonawcy) strony powodowej roboty sanitarno – budowlane na obiekcie (dowód: protokół przejściowy odbioru robót od podwykonawcy z dnia 29 lutego 2012 roku, k. 20).

Za wykonanie przedmiotowych robót strona powodowa w dniu 29 lutego 2012 roku wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 89 927,76 złotych w stosunku do generalnego wykonawcy spółki (...) (dowód: faktura VAT nr (...) z dnia 29 lutego 2012 roku, k. 21).

Przedmiotowa faktura nie została przez generalnego wykonawcę spółki (...) uregulowana (okoliczność bezsporna).

Pozwana nie kwestionowała faktu wykonania przez stronę powodową oraz przez generalnego wykonawcę (...) prac objętych ww. fakturą (okoliczność bezsporna).

Postanowieniem z dnia 17 maja 2012 roku Sąd Rejonowy Sąd Gospodarczy w Białymstoku (...) ogłosił upadłość spółki (...) z możliwością zawarcia układu ustanawiając zarząd własny majątkiem upadłego (dowód: postanowienie Sądu Rejonowego Sądu Gospodarczego w Białymstoku (...) z dnia 17 maja 2012 roku o sygnaturze akt VIII GU 10/12, k. 22-23).

W powyższym postanowieniu Sąd wyznaczył wierzycielom spółki termin do zgłoszenia wierzytelności do masy upadłości. Strona pozwana dokonała zgłoszenia wierzytelności wraz z oświadczeniem o wzajemnym potrąceniu wierzytelności (dowód: zgłoszenie wierzytelności z oświadczeniem o potrąceniu z dnia 17 sierpnia 2012 roku, k. 48-51).

Zgłoszenie wierzytelności zostało również dokonane przez stronę powodową w dniu 17 sierpnia 2012 roku (dowód: zgłoszenie wierzytelności z dnia 17 sierpnia 2012 roku, k. 81-85).

W związku z niemożnością dochodzenia swoich roszczeń od generalnego wykonawcy (...) strona powodowa wystosowała wezwanie do zapłaty do pozwanej, jako dłużnika solidarnego (dowód: przesądowe wezwanie do zapłaty z dnia 18 sierpnia 2012 roku, k. 24).

W odpowiedzi na powyższe pozwana wskazała, że przedmiotowe wezwanie do zapłaty jest niezasadne, przedwczesne i nie powinno być kierowane do pozwanej do czasu prawomocnego zakończenia postępowania upadłościowego i ustalenia statutu wierzytelności zgłoszonych do postępowania upadłościowego (...) (dowód: pismo pozwanej z dnia 17 września 2012 roku, k. 53).

Wobec znacznego pogorszenia sytuacji ekonomicznej dłużnika (...) oraz braku realnej możliwości zawarcia układu z wierzycielami i szans na jego wykonanie na mocy postanowienia z dnia 24 października 2012 roku Sąd Rejonowy (...) w trybie art. 17 ust. 1 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze postanowił zmienić sposób prowadzenia postępowania upadłościowego dłużnika (...) w upadłości układowej z postępowania z możliwością zawarcia układu na postępowanie obejmujące likwidację majątku upadłego (dowód: postanowienie z dnia 24 października 2012 roku wydane przez Sąd Rejonowy (...), k. 87-88).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, których treść, prawdziwość i autentyczność nie była kwestionowana przez strony w toku postępowania, ani też nie wzbudziła zastrzeżeń i wątpliwości Sądu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W niniejszym postępowaniu strona powodowa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. domagała się zapłaty kwoty 89 927,76 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 września 2012 roku do dnia zapłaty od pozwanego Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w L., jako inwestora realizującego budowę budynku mieszkalnego wielorodzinnego (...) z częścią biurową, usługami w parterze i garażami podziemnymi wraz z infrastrukturą u zbiegu ulic (...) w L..

Z zebranego materiału dowodowego wynika, iż generalnym wykonawcą przedmiotowej inwestycji była (...) S. A z siedzibą w B.. Strona powodowa zaś realizowała prace w jej ramach jako podwykonawca, na podstawie umowy z generalnym wykonawcą. Roszczenie swoje strona powodowa oparła zatem na treści art. 647¹ § 5 k.c., określającej odpowiedzialność solidarną inwestora za zobowiązania wykonawcy przedmiotu umowy o roboty budowlane. Uregulowanie przewidziane w treści art. 647¹ § 5 kodeksu cywilnego statuuje ustawową bierną solidarność o charakterze gwarancyjnym w postaci odpowiedzialności ex lege za cudzy dług, co jest odstępstwem od zasady prawa

obligacyjnego, zgodnie z którą skuteczność zobowiązań umownych ogranicza się do stron zawartego kontraktu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2011 r., IV CSK 293/10, Lex nr 1111016).

Nie ulega wątpliwości, iż poza sporem w niniejszej sprawie pozostawał zarówno fakt wykonania przez stronę powodową robót budowlano – montażowych zleconych jej jako podwykonawcy przez generalnego wykonawcę (...)S. A, jak również ich jakość oraz terminowość. Strona pozwana nie kwestionowała tych okoliczności co do zasady.

Spór natomiast dotyczył wyłącznie ziszczenia się (bądź braku ziszczenia się) przesłanek z art. 647¹ § 5 kodeksu cywilnego, warunkujących zaistnienie odpowiedzialności solidarnej inwestora za zobowiązania wobec strony powodowej, jako podwykonawcy.

Na podstawie art. 647¹ § 5 k.c., zawierający umowę z podwykonawcą oraz inwestor i wykonawca ponoszą solidarną odpowiedzialność za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę. Jednakże, aby taka odpowiedzialność zaistniała konieczne jest kumulatywne spełnienie poniższych przesłanek. Mianowicie, w świetle art. 647¹ § 1 kodeksu cywilnego w umowie o roboty budowlane, zawartej między inwestorem, a wykonawcą (generalnym wykonawcą), strony ustalają zakres robót, które wykonawca będzie wykonywał osobiście lub za pomocą podwykonawców. Zgodnie z § 2 wspomnianego artykułu, do zawarcia przez wykonawcę umowy o roboty budowlane z podwykonawcą jest wymagana zgoda inwestora. Pozwana nie kwestionuje faktu, iż w niniejszej sprawie ww. przesłanki zostały spełnione.

Kwestią sporną jest w świetle twierdzeń pozwanej przedwczesność dochodzenia przez stronę powodową roszczeń z tytułu odpowiedzialności solidarnej opartej o normę art. 647¹ § 5 kodeksu cywilnego. W związku z faktem, iż na mocy postanowienia z dnia 17 maja 2012 roku wydanego przez Sąd Rejonowy (...)w sprawie VIII GU 10/12 została ogłoszona upadłość z możliwością układu generalnego wykonawcy (...)spółki akcyjnej wierzytelność strony powodowej podlegała zgłoszeniu w postępowaniu upadłościowym. Pozwana dokonała zgłoszenia wraz z oświadczeniem o potrąceniu wzajemnych wierzytelności. Zgłoszenia wierzytelności dokonała również strona powodowa. Na tej podstawie pozwana twierdziła, iż strona powodowa dochodzi tej samej kwoty w dwóch odrębnych postępowaniach, a mianowicie może zostać zaspokojona w wyniku niniejszego postępowania oraz na skutek otrzymania środków z masy upadłości spółki (...).

Jednakże z powyższym stanowiskiem nie sposób się zgodzić.

Zważyć należy, iż przepis art. 647¹ § 5 kodeksu cywilnego wdraża, jako zasadę, solidarną odpowiedzialność inwestora i generalnego wykonawcy, względnie wykonawców częściowych, za umowy zawierane z podwykonawcami oraz dalszymi podwykonawcami. Regulacja art. 647¹ kodeksu cywilnego wprowadza więc klarowniejszą i bardziej korzystną dla podwykonawców sytuację prawną, ponieważ mają oni bezpośrednie roszczenia wobec inwestora, wykonawcy częściowego, a także generalnego wykonawcy. Chroni to interesy podwykonawców w przypadku nierzetelności finansowej podmiotu, z którym bezpośrednio zawarli oni umowę na wykonanie części robót, zmuszając inwestora do starannego wyboru wykonawcy oraz do kontrolowania wywiązywania się wykonawców z obowiązków finansowych względem podwykonawców.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie w związku z nie wywiązaniem się przez generalnego wykonawcę z zapłaty należnego wynagrodzenia na rzecz podwykonawcy – strony powodowej obowiązek ten zgodnie z odpowiedzialnością solidarną przechodzi na inwestora. Nie trafny jest tutaj pogląd wyrażony przez pozwanego, iż w związku z ogłoszeniem upadłości generalnego wykonawcy spółki (...)może dojść do sytuacji, w której strona powodowa zostanie zaspokojona dwukrotnie z tego samego tytułu. Zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego (...) z dnia 24 października 2012 roku o sygn. akt VIII GUp 5/12 wynika, że Sąd zmienił sposób prowadzenia postępowania upadłościowego dłużnika (...) spółki akcyjnej w upadłości układowej z postępowania z możliwością zawarcia układu na postępowanie obejmujące likwidację majątku upadłego. W uzasadnieniu wskazano, że podstawowa działalność dłużnika, która miała zapewnić mu wykonanie układu nie rokuje jego wykonania, a strata finansowa dłużnika pogłębia się. Co więcej dłużnik

zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej, wobec czego wierzyciele nie będą mogli być zaspokojeni z dochodów uzyskiwanych z prowadzonej działalności gospodarczej. Długi przedsiębiorstwa dłużnika wynoszą ok. 70 milionów złotych, natomiast obecny jego majątek wyceniany jest na sumę pozwalającą pokryć jedynie pierwszą kategorię należności. Wierzytelność strony powodowej znajduje się w kategorii czwartej.

Mając powyższe na względzie należy przyjąć, iż roszczenie strony powodowej wobec pozwanej o zapłatę kwoty 89 927,76 złotych jest zasadne, ponieważ strona powodowa ma nikłą szansę na zaspokojenie wierzytelności z masy upadłości generalnego wykonawcy spółki (...), w związku z tym zobowiązany do zapłaty jako dłużnikiem solidarnym w świetle normy art. 647¹ § 5 kodeksu cywilnego jest inwestor czyli pozwana Spółdzielnia Mieszkaniowa (...). Nie do zaakceptowania jest bowiem sytuacja, gdy podwykonawca wykonał przedmiot umowy, roboty zostały odebrane, a podwykonawca nie otrzymał za nie wynagrodzenia. W takim przypadku zatem należało zastosować normę przewidzianą w treści art. 647¹ § 5 kodeksu cywilnego po to chociażby, aby nie doprowadzić do zachwiania płynności finansowej strony powodowej. Ponadto w uznaniu Sądu nie ma możliwości, aby strona powodowa została podwójnie zaspokojona zarówno w tym postępowaniu, jak również w postępowaniu upadłościowym, albowiem fakt uwzględnienia powództwa w niniejszym postępowaniu strona pozwana zawsze może zgłosić sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym.

O odsetkach rozstrzygnięto w oparciu o treść art. 481§ 1 kpc, zasądzając należność główną wraz z odsetkami od dnia 1 września 2012 roku do dnia zapłaty w oparciu o przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 18 sierpnia 2012 roku, gdzie wskazano ostateczny termin do zapłaty na dzień 31 sierpnia 2012 r. (k-24).

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kodeksu postępowania cywilnego, regulującego zasadę odpowiedzialności za wynik procesu albowiem jego pełnomocnik procesowy będący adwokatem zgłosił takie żądanie w pozwie (art. 109 kodeksu postępowania cywilnego). Od pozwanej jako przegranej w sprawie należało zasądzić na rzecz strony powodowej koszty postępowania poniesione w sprawie w kwocie 8 769 złotych, na które złożyły się koszty opłaty od wniesionego pozwu w kwocie 4 497 złotych, koszty opłaty za mediacje w kwocie 655 złotych (zgodnie z rachunkiem przedstawionym przez mediatora T. K., (k. 114)) oraz koszty zastępstwa procesowego ustalone zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163 poz. 1348 z późn. zm.) w kwocie 3 617 złotych.

Mając powyższe na względzie orzeczono jak w sentencji.

(...)